

SÕNUMID

Lastelaager Soomaal

Suure-Jaani vallavalitsuse ja kaitseliidu poolt korraldatud laste suvelaagris Sandras käis pilte tegemas ja lapsi intervjuerimas Jaanus Siim. Lapsi usutledes sai Jaanus teada, et neile meeldis laagris väga, kuid viie päeva asemel sooviti laagris pikemalt viibida. Laagrilistele meeldis veesõda, mil kõik olid läbimärjad, kuid lõbusad. Põnevaks osutus ka rünnak kaitseliitlaste poolt, kus sõjamängu käigus tehti petekaid, kuid lapsed olid uhked, et nad said kaitseliitlastest jagu. Matk Otsa vaatetorni oli 14 kilomeetri pikk, kusjuures mitte keegi ei virisenud. Vinguvatest ja tüütutest sääskedest püüdsid lapsed mitte välja teha ja järgmisel aastal soovisid kõik uuesti laagrisse tagasi tulla. Urmas Naudre oli lastele esinema kutsunud politseinikud Lembit Prantsuse ja Enn Türgi. Ühel öhtul tuli laagrisse ka linnapea Mihkel Jürisson koos elukaaslase Liina Pihlakuga ja nad olid ka pool ööd laagrivalves. Huvitava öhtu sisustasid Peeter ja Reeda Sadam, nii et laste viie laagripäeva möödusid linnulennul.

Lastelaagrist osavõtjad koos juhtidega.

Pärast veepidu on laagris "pesupäev". Fotod: J. Siim

Võidupäev

23. juunil viibis Suure-Jaanis peaminister Mart Laar. Peaminister asetas pärja Lembitu ausambale, külastas kauneid linnakoduseid ja ümbruskonna talusid ning paremini korraldatud ühiskondlikke hooned. Mart Laari sõnul on vaja ellu viia Lennart Mere unistus kaunist Eestimaast, kus iga pere õues ja asutuse peahoone ees lehviks kolmevärviline Eestimaa vimpel. Suure-Jaani linnast said Eesti Vabariigi Valitsuse tänukirja ja vimpli Kalev Allese,

Leo Putrolainen, Rein Rätsepa ja Robert Ilvese kodud. Suure-Jaani vallast said vimpli Olustvere tee 11 korterelamu elanikud, lastead "Traksik" kollektiiv (kelle töö majaümbruse korraldamisel on eriti tunnustust vääri) Kõidama külas, Peetri talu Navesti külas - omanik Mikk Reier; Järveotsa majavaldus Pärakülas - omanik OÜ Eesti Hõõvelliist ja korterelamu Keskuse 14 Reegoldi külas.

Olgu mainitud, et lipumast õues ei pea olema muretsetud

kalli raha eest, vaid selle võib ka ise meisterdada. Hiljutises Maalehe lisas on masti valmistamise kohta head materjali. Loodame, et aasta pärast võime oma kodude üle veelgi enam uhked olla.

Paljud inimesed on pahanud, et nende kodu on hindamas käidud, kuid küllap keegi ei soovi, et Eestimaast räägiks väliskülalised kui ebameeldivate prügihunnikute ja takjatega kaetud maast, kus inimestel puudub ilumeel. Praegu moes olevast *feng shui* kodukujundusest on võimalik teada saada, et hoolitsemata kodudesse ei saabu kunagi õnn. "Leole" kutsus üles kõiki inimesi oma kodu seest ja väljast uue pilguga üle vaatama ja küllap muudatuste tegemise järel oleme kõik õnnelikumad. Viljandi turult on sellel suvel olnud võimalik osta väga ilusaid ja odavaid lilli, nii et rahapuuduse taha ei tohiks küll keegi pageda. Seda enam, et taimede paljundamine ei maksa sentigi. Sügisel saame teada, kellele antakse vimplid ja tänukirjad järgmisel aastal.

Lasteaia "Traksik" juhataja Lia Piirsoo hoiab käes vimplit ja üritusest osavõtjad Mart Laariga eesotsas naudivad lõbusat suvepäeva.

JUULIMÕTISKLUS

Koolilõpetajatel on käsil muudatuste tegemise aeg, mil tuleb teha tõsisid otsuseid, sest valikutest sõltub edaspidine käekäik. Iga inimene tahab ennast teostada. Oeldakse, et hinge teostamisel on nii moraalne kui ka vaimne pool. Seal ei aita kopsakas pangaarve, kuldmedal ega lihtsalt hea tunnistus, vaid miski muu, mida koolis ei õpetata. Hinge teostamise vaimne külg seisneb kaastundes ja armastuses, moraalne pool aga isetuse kasvatamises ja kirgede ohjeldamises. Ajaloolane Will Durant kirjeldas, kuidas ta otsis õnne teadmistes ja leidis vaid pettumuse. Siis otsis ta õnne reisidel ja leidis vaid tüdimuse. Varanduses leidis ta lahkeldid ja mure. Ta otsis õnne oma kirjutistes ja leidis väsimuse. Ühel päeval nägi ta üht naist ootamas tillukeses autos, magav laps süles. Rongist astus välja mees, tuli naise juurde, suudles teda ja väga õrnalt ka last, et teda mitte äratada. Perekonnd sõitis ära ja Durant jäi paigale, vapustatuna õnne tegelikust olemusest. Ta lasi end lödvaks ja avastas, et iga normaalne eluvaldus sisaldab endas naudingut. Noortele tahaks sisendada, et nad usuksid isendasse ja mõtleksid positiivselt ka siis, kui miski ebaõnnestub. Positiivse mõtlemise puhul on oluline teada, et mõtted on nagu liinibussid - nad panevad keha liikuma mööda kindlat rada. Kui see rada on künklik ja halb, siis on ju ometi inimese võimuses otsida paremat teed ehk positiivselt mõelda. Kahjuks oleme tihti mugavad, sest inertile vastuhakkamine nõuab energiat ja teadmisi. Mõnikord on inimesel jõudu vähe, sellepärast ei maksa kunagi kedagi hukka mõista, vaid püüda aidata. Meeletu elutempo, hirm tuleviku ees ja eneseusu puudumine orjastab inimest ja märkamatu muutub ta sõltuvaks millestki, mis halvab eneseväärikuse. Eneseväärikus tuleneb looduseadusest, et iga inimene on väärtuslik. Oleme kõik pidanud päris tihti tunda saama meelega ebaõnnestumiste pärast, kuid siis oleme ilmselt ära unustanud oma väärtuslikkuse.

Lõikuskuu ajalehte (ja ka edaspidi) ootan lugejate arvamus: kelle kirjutisi oodatakse ja kellest või millest tahetakse lugeda. Teie aktiivsusest sõltub "Leole" nägu! Ootan kirjalikke arvamus, kusjuures fotosid me seekord juurde ei pane, sest avaldame kõik toimetuse aadressil saabunud mitteanonüümsed seisukohad. Suusõnaliselt on lehte kiidetud ja laidetud. Kriitikat olen saanud kõige enam seepärast, et seni pole olnud päästetenaistuse ega poliitse rubriiki. Mina ise pole näpuga näitamise pooldaja, vaid olulisem oleks astuda samme, et abi oleks tõhus. Mis puutub pikkadesse lugedesse, siis ameerikalik pinnapealsus, kõmulus ja kiirelt ununevad faktid nii harva ilmuvasse ajalehte kuidagi ei sobi: tahaksin, et ajalehte loetakse, mitte et vaadata pealkirju, nagu seda tehakse nende väljaannetega, kes lähevad kaasa riiklikult soositud poliitikaga, et mõtle inimele on tülikas. Järeldan, et lühikeste lugude armastajad on kollaseks muutunud ajakirjanduse produkt. Vaid dialoog, koostöö ja oskus üksteist mõista viib elu edasi. Vastasel korral seisame silmitsi vaimse ja materiaalse pankrotiga, mis praegu meie ühiskonnas on sage külaline. Soovin kõikidele heatahtlikkust ning julgust oma seisukohtade väljätlemisel ja jään ootama Teie arvamus!

Toimetaja

SÕNUMID

Kappide muusikapäevade hiilgus ja viletsus

Muusikapäevade esinejaid (vasakult): Maano Männi, Pille Lill, Pille Metsson, Andres Uibo, Aare Tammesalu.

Foto: J. Siim

"Juba kolmandat aastat korraldatav muusikaüritus võib traditsiooni asemel ajalooks saada, kui suurejaanilased edaspidigi huvi puudumist üles näitavad," väitis kultuurimaja direktor ja muusikapäevade kohapealne korraldaja Tiiu Siim ajalehele. Seega seisnes muusikapäevade viletsus selles, et kohalikud elanikud ei ole veel aru saanud väärtustest, mis neile koju kätte on toodud.

Jaanus Siim päris külastelt, mida nad arvavad Suure-Jaanist ja sellest, et kuulajaid oli kirikus vähevoitu.

Pille Metsson, kes mängis Suure Jaanis orelit, rääkis, et hea on olla sellises kohas, kust on pärit suured heliloojad nagu Artur Kapp. Eriline tunne on mängida orelit, mida maestro on mänginud. Kuuldud piinlikke momente rahva vähesuse pärast on ta tunda saanud mujalgi Eestis.

Andres Uibo, kes on muusikapäevade mõtte algataja ja peakorraldaja, leiab, et tal on väga kahju Suure-Jaanist lahkuda, sest siit on pärit paljud suurmehed. Taani külalisega kalmistul jalutades oli tal uhke tunne võimaluse üle näidata mitmete suurmeeste haudasid, kes Eestimaale on kuulsust toonud. Tema soov on tutvustada ja propageerida meie vaatamisväärsusi kaugemal. Andres Uibo ei leidnud sugugi, et kuulamas oleks olnud vähe rahvast,

sest 70 inimest nagu tol päeval, on tõsise muusika jaoks hea külastajate hulk. Kommertsüritustega, kus esikohal on raha, ei tohiks sellist üritust võrrelda, sest tegemist on ikkagi kultuuripärandi säilitamise ja hoidmisega. Uibo arvas, et kui kontserdil poleks olnud kedagi peale Johannes Jürissoni, siis oleks see olnud täiesti piisav, et teha ajalugu, sest Johannes on olnud ikkagi see, kes on kirjutanud raamatuid, kelle nime teavad kõik muusika-ajaloolased ja muusikud. Tema viibimine üritustel oli interpreetidele piisav tunnustus.

Viulukunstnik Maano Männi tõi esile väga positiivse loomingulise aura, mis Suure-Jaanis valitses. Talle meeldis kohalik stressivaba õhkkond ja kultuurilembesed inimesed, kellega ta kokku puutus. Tema sõnul on praegusel ajal üldse tendents, et muusikat võetakse kui meelelahutust, kuid tegelikult võib muusika ka mõtlema panna ja anda võimaluse vaadata sissepoole. Praegune aeg on liialt väljapoole, liiga fassaadlik, kusjuures eestlane peaks oma heliloojaid ja muusikuid rohkem väärtustama, et ei tuntuks huvi ainult mujalt sissetoodu vastu.

Aare Tammesalu, tsellomängija ja Mustjala muusikafestivali kunstiline juht oli vaimustuses Suure-Jaanist loodusest, kiriku akustikast. Ta jäi rahule ka publikuga.

Uuenduste algus Kappide muuseumis

"Sakalas" oli hiljuti päris põhjalikult juttu heliloojate Kappide majamuuseumi uuest ekspositsioonist. Kohaliku ajalehe "Leole" toimetajal oli võimalus rääkida helilooja Alo Põldmäega, kes oli üks näituse ülespanijaist. Ta tõi tunnustavalt esile kohalike inimeste initsiatiivi kultuuripärandi säilitamisel ja propageerimisel. Huvitavaks osutus tema mõte muuseumi laiendada ja ühte osa sellest kasutada linnamuuseumina. Üks tuba ülakorrusel võiks tema

arvates olla pühendatud helilooja Albert Pettinenile, kelle tegevust Eestis Teatri- ja Muusikamuuseum sooviks jäädvustada. Räägiti ka sellest, et muuseumi õues võiks korraldada muusikaõhtuid, nii et tuleks sobilikuks kujundada ka maja ümbrus. Suurejaanilastel ei tohiks olla midagi selle vastu, et siia tuleksid inimesed üle terve maailma. Mõne aasta pärast saab "Leoles" ehk pikemalt kirjutada muuseumis teostatavatest uuendustest.

OMAAVALITSUSTES

Olustvere

Vallavalitsuses:

Ehitise lammutusluba anti - Malle Ailtile, Olustvere alevik.

Seisukoht maa ostueesõigusega erastamiseks anti: Aino Tatrikule - Kase maaüksus, Mait Hiimäele - Paksu maaüksus, Heiki Saarele - Tooma 9 maaüksus, Heiki Saarele - Liiva 2 maaüksus.

Õigusvastastelt võõrandatud maa tagastati: Evald Rabala - Uus Viru maaüksus, Virru Norden - Ilmar Rabale, Helder Rabale - Viru maaüksus, Aino Reinholdile - Raestiku maaüksus. Ehitise kasutusluba anti Raul Mägile Võivaku külas.

Olustvere

Vallavolikogus:

Vaba põllumajandus- ja metsamaa erastamise taotlejatel esitada täiendavalt põllumajanduslikku tootmist tõendav väljavõtte tuludeklaratsioonist või Olustvere valla arengukavale vastav äriplaan 1. augustiks 2000.a. vallavolikogule.

Määrata alates 1. septembrist 2000.a. kuni 31. maini 2001.a. lasteaia õppe- ja majanduskulude katteks vanemate kaetava osa määraks 50.- krooni kuus.

Kehtestada Olustvere alevikus elamutsooni osa detailplaneering.

Eraldada valla reservfondist teede remondiks 30 000 krooni ja laululava ehituseks 10 000 krooni. Kinnitati ametiisikute loetelu, kellel on õigus koostada haldusõigusrikkumiste protokoll ja arutada haldusõigusrikkumiste asja.

Kinnitati Olustvere valla põhimäärus. Tunnistati kehtetuks Olustvere Vallavolikogu 26.01.1994.a. istungil kinnitatud "Olustvere valla põhimäärus."

Suure-Jaani

Vallavolikogu

27.06.2000 istungil olid arutusel:

1. Muudeti ja täiendati Suure-Jaanist valla "Kauis Kodu" ülevaatus juhendit.
2. Täiendati Kõidama lasteaed "Traksik" põhimäärust
3. Muudeti ja täiendati Suure-Jaanist valla munitsipaalvara erastamise korda.
4. Lahendati Veronika Ringo avaldust ja tehti ettepanek osaühingul Paala erastada üürilepingu alusel kasutatav eluruum vastavalt kehtivale seadusele.
5. Kinnitati vaba maa erastajate nimekiri.
6. Kehtestati Suure-Jaanist valla sotsiaalkorterite andmise ja

kasutamise kord.

7. Kehtestati Reegolgi küla keskasula kvartal 3 kruntide 2,3,4 ja 5 detailplaneering.

8. Kui ühe maatüki erastamiseks on esitanud avalduse mitu inimest, kes vastavalt seaduses sätestatud vaba maa erastamise õigust omava isiku tingimustele, määrati neile kokkuleppe sõlmimise tähtajaks 35 kalendripäeva, kusjuures ühesugust tähtaega rakendatakse kõigi kokkuleppemenetluste puhul.

9. Arutati läbi Suure-Jaanist valla revisjonikomisjoni akt nr. 2 revideerimise tulemuste kohta Suure-Jaanist Haiglas. Arutati Suure-Jaanist Haigla põhimääruse täiendamise ettepanekut, kuid nimetatud küsimus lükati otsustamiseks augustikuu volikogu istungile.

Suure-Jaanist Vallavalitsuse

20.06.2000 istungil:

* Korteriomandi seadmise teel erastada Olustvere tee 11A katastriüksus Kõidama külas.

* Anti nõusolek jätta riigi omandisse Viljandi Teedevalitsuse omandis oleva rajatise alune ja nende teenindamiseks vajalik maa Navesti külas T-49 Imavere-Karksi-Nuia katastriüksus

* Otsustati erastada maa ostueesõigusega:

Ritsu katastriüksus

- Elli-Marie Koolmanile

Leesu katastriüksus

- Mare Mülläri

Aru katastriüksus

- Valve Linderile

Mäesepa katastriüksus

- Valmar Kõslerile

Kännu 2 katastriüksus

- Erik Raudveele

Oru katastriüksus

- Anne Arrile

Lembitu 4 katastriüksus

- Helle Vaiklale

Lembitu 6 katastriüksus

- Jaan Kalvikule

Kabila karjalaut kü

- Sürgavere

Põllumajandusühistule

* Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastati:

Remle Hans kü

- Harry Aavikule

Aadu kü

- Indrek Jaansoole

Aadu-Jaan kü

- Indrek Jaansoole

Laose Hans kü

- Elmar Vingisaarele

* Vastavalt koolieelse lasteasutuse seadusele otsustati, et Kõidama lasteaed "Traksik" töötab aastaringelt ja päevane lahtioleku aeg on kella 7.30-18.00.

* Sürgavere Põhikooli direktorina kinnitati ametisse Aires Pöder.

* Projekterimistingimused väljastati Ester Rabale.

Volbriöö tuluõhtu

Veidi enam kui aasta tagasi korraldas LC Suure-Jaani Kõidama baaris tuluõhtu, millel kogutud raha annetati Suure-Jaani Gümnaasiumile põhiliselt spordivarustuse soetamiseks. Et ettevõtmine vaatamata esmakordselt sedalaadi ürituse korraldamise kogemusele üsna hästi õnnestus, otsustati seda tänava korrata. Et Rein Vendla aktiivne tegevus Suure-Jaani puhkpillimuusika traditsioonide jätkamisel paistab selgelt silma, siis ei olnud ka raske otsustada, keda tänava toetada - loomulikult tublisid puhkpillipoisse ja -tüdrukuid.

Ürituse korraldamisel nähti LC Suure-Jaani presidendi Villu Grünbaumi eestvedamisel tublisti vaeva. Korralduskomitee koosolekud toimusid kord nädalas paari kuu jooksul. Peab ütleva, et ega me polekski nii hästi hakkama saanud, kui ettevalmistuste käigus ei oleks esile kerkinud nõnda palju abilisi. Eriline tänu kuulub Suure-Jaani rahvamaja perenaisele Tiitu Siimule ja Suure-Jaani Gümnaasiumi õpetajale Riina Mankinile.

Tuluõhtu sai teoks põhiliselt oma jõududele toetudes. Vaid õhtu juhid Dajan Ahmed ja Erki Aule olid kutsutud pealinnast. Nemand tulid allakirjutanu arvates oma ülesandega ka hästi toime. Õhtu muusikalise poole eest kandis kenasti hoolt Riina Mankini juhendamisel tegevad kollektiivid. Ning loomulikult ei puudunud ka need, kellele see õhtu pühendatud puhkpilliorkester.

Raha kogumiseks on mitmeid viise - sponsorite ja eraisikute annetused, piletite müük jms, kuid finantsilises mõttes suurima panuse andis siiski oksjon, mis

kuulub sedalaadi ürituste juures nõ kohustusliku kava hulka. Oksjoni naelaks kujunes presidenditort, mis läks selle ostjale maksma 2300 krooni! Oksjonile olid oma toodangut või loomingut annetanud ka mitmed lähemad ning kaugemad firmad ja eraisikud, kelle üleslugemine ei mahu selle artikli raamidesse. Ütleme vaid kõigile neile suur tänu!

Kaks heategevusüritust on toimunud ning lionitel on tõsine kavatsus seda traditsiooni jätkata. Kuna sellise ürituse korraldamine on küllaltki tõsine katsumus, siis loodame ka edaspidi teiste Suure-Jaanis tegutsevate ühenduste ja eraisikute toetusele. Kõike seda tehakse ju oma kodulinna heaks.

Vaid üks asi on kripeldama jäänud. Möödunud aastasel tuluõhtul (mille tulud mäletatavasti läksid Suure-Jaani Gümnaasiumi toetuseks) ei viibinud mitte ühtegi õpetajat (kui välja arvata direktor Peeter Sadam, kes on Lions-klubi liige ning oli seetõttu üritusega seotud). Tänavu trehvasin ma nägema vaid ühte õpetajat peale nende, kes olid haaratud ürituse korraldamisse. Kas õpetaj polegi siis enam maa sool? Mis põhjusel Suure-Jaani õpetajad sedalaadi õhtuid boikoteerivad?

Tuluõhtu andis puhastkasu umbes 15 000 krooni ja see kõik läheb Suure-Jaani puhkpillimuusika toetamiseks.

Järgmise aasta suhtes ei ole veel ära otsustatud, keda või mida toetada. Kui kellelgi on mõni hea mõte, siis võiks sellest teavitada Suure-Jaani lioneid.

Uno Viigand,
LC Suure-Jaani pressiesindaja

Arvo Turner oksjonil omandatud presidendi tordiga.

Volbriöö tuluõhtu tehti puhkpillimuusikute tegevuse toetamiseks.

FOTOD: J. Siim

Õpime tegutsedes!

18. mail toimus Sürgavere, Täaksi, Olustvere, Võhma ja Sürgavere 4H klubide kokkutulek. Mullu oldi külas Võhmas ja sõbrapäevapeol Olustveres "Fernsenitel". Sügisel kohtutakse Täaksi "Täringutega".

Sürgavere võimlas toimusid võrk- ja korvpallivõistlused. Võrkpallis oli võit Võhma, korvpallis Sürgavere päralt. Õhtu lõppes diskoga kultuurimajas, kus vahelaladeks olid klubide playboxide etteasted.

On hea, et noortel ei tule omavahel kokkusaamiseks ilmtingimata ette võtta pikka sõitu ja kool ning kultuurimaja meie tegemisi toetavad.

Täaksilastele ei ole 4H liikumine võõras, sest tegutsetakse mitu aastat

nime all "Täringud". Olustvere "Fersenid" käivad koos esimest, Sürgavere 4H teist aastat. Eesti 4H on rahvuskultuuri ja maaelu edendav noorsooühing. Sellised ühingud tegutsuvad kõikjal maailmas. 1930-ndatel aastatel tegutses ta Eesti Ülemaailmse Maanoorte Ühenduse nime all. 1991.a. 13. oktoobril loodi Lohusalus noortekogu Uus-Eesti. Nüüdseks on ühingu nimeks noorsooühing Eesti 4H. Sellesse kuulub ka linnanoori. Lühend 4H tuleneb neljast ingliskeelsest sõnast: head-pea, hands-käed, heart-süda ja health-tervis, mis kõik kokku tähistavad noore inimese terviklikku arengut. Meie motoks on: "Õpime tegutsedes." Organisatsiooni tegevus on korraldatud piirkonniti. Suuremad

klubid tegutsuvad Pärnumaal, Viljandimaal, Jõgevamaal, Tartumaal ja Harjumaal. Tehakse ka koostööd liikumisega "Kodukant" ja teiste noorsooühingutega. Igasugune areng toimub suhtlemises teiste inimeste ja kultuuridega. Kiiresti muutuv maailmas on oluline omada teadmisi naabrite kohta, et osata näha koduseid toiminguid värskema pilguga ja saada juurde uut energiat. Rahvusvaheline 4H ja maanoorte vahetusprogramm IFYE võimaldab noortel avardada silmaringi pereelu kogemuse kaudu mõnes teises riigis. Eesti on vahetus Soome, Norra, Šveitsi, Luksemburgi, USA ja Saksamaaga.

4H programmide raames korraldatakse juhikoolitusi Kalmetu

põhikoolis, metsanduslaagreid Samlikul, lemmikloomakursusi, lilleseadekursusi, enesekaitsekursusi ja konkursse. 4H suurlaager toimub sellel aastal 16.-20. juulini Pärnumaal Jõulumäe tervisekeskuses, kus osaleb kuni 500 noort Eestist ja palju väliskülalisi.

Meil on hea meel, et Suure-Jaani vallavalitsusel jätkus valla lastele korraldatud laagri kõrvalt raha ka Sürgavere 4H klubi laagrikulude toetamiseks. Noortele kulutatud raha on paigutatud õilsasse üritusse ja me oleme selle eest väga tänulikud!

Sürgavere Põhikooli huvijuht
ja 4H juhendaja
HIIE LEPPIK.

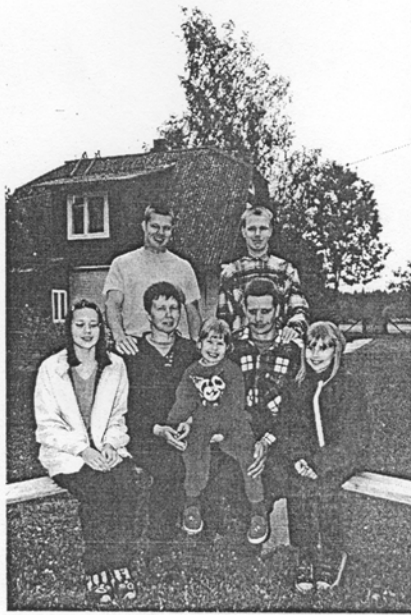
MAAPERE

Perekond Petersonid

Pereseriala "Õnne 13" on teinud Petersonide nime üpris kuulsaks. Kui ma oleksin andekas nagu Astrid Reinla, kirjutaksin Suure-Jaani vallas elavatest Petersonidest "Tõe ja Õiguse" laadse suurteose, sest hoomasin pereisa Toomas, pereema Urves ja nende viies lapse ürgestilikke jooni, millest Tammsaare nii suurepäraselt kirjutab. Olen alati arvanud, et pereõnne alustalaks on naine, kes armastab tingimusteta oma meest. Ilmselt see ikka nii ongi, kuid kogesin, et emal ja lastel on vääriline partner, kelle suust kuulsin selle külaskäigu ilusaimad sõnad ja need kõlasid umbes nii: "Kui ma töötü olin, tehti mulle kümneid tööpakkumisi kodust kaugele, kuid ma ei saanud oma peret üksinda jätta. Kes neid siis oleks kaitsnud?" Nüüd töötab pereisa Toomas metsakonnas metsa väljavedajana ja on oma töö ning ülemustega väga rahul. Rahul on ka metsloomad, kes Toomase traktori ja tööde läheduses rahulikult omi asju ajavat. Ilmselt loomad teavad, et Toomas on metsamees, kes jahikirge ei põe.

Olin nende majast varem tihti mööda sõitnud

ja teadsin, et Petersonid on sinna metsatallu vaid mõned aastad tagasi kolunud. Seekordne sõit ei viinud mind majast mööda, vaid uhiuut teed mööda õuele pöörates sattusin ma kõrgete mändide, vastse aia ja rõõmsaks värvitud maja lummusesse. Ükskõik, kas pilk peatus korralikult palkidest laotud uuel saunal, sügaval tiigsilmal selle läheduses, nõorsirgetel köögiviljavagudel või majaesistel pojengikaunitaridel, ikka oli tunda hoolitsevat kätt ja lihtsat ilu, mis rääkis pererahva töökusest ja tasakaalukast iseloomust. Teadsin, et eelmisel päeval oli peaminister Mart Laar külastanud mitmeid paiku Suure-Jaanis ja selle ümbruses ning tahtsin teada, mida pererahvas oleks härra Laarilt küsinud, kui ta oleks nende talu külastanud. Ja siis selgus, et töökal, kokkuhoidval ja raskustega võitleval Eesti perel polegi midagi tähtsatelt tegelastelt küsida ega soovida, vaid nad loodavad vaid iseenda töökatele kätele ja pereliikmete ja naabrite omavahelisele heale läbisaamisele. Kuid minu südamesse jäigi seekord kripeldama mõte, et kui

Perekond Petersonid.

selliste inimeste kodu vimplita jäetakse, siis pole küll õigust olemas, mis siis, et Tammsaare oma viicosalise romaaniepopöa kaudu on püüdnud seda meile ammugi selgeks teha.

Kuid nemad ei kurda sugugi, vaid räägivad humoorikalt hoopis Soome turistidest, kes pereema lillepeenarde juures peatusi teevad, lillede vahel roomates eksootikat naudivad ja ka kurepesi pildistavad. Minagi pidin tõdema, et nii pikka lillepeenart olen ma üksnes ehk kooliaedades näinud. Heatahtlikud ollakse ka rästikute ja nastikute suhtes, kes igal suvel nende õue on külastanud. Ainsad vaenlased siugudele olevat kanad, kes kutsumata külalisi maitsvaks eineks pruukivad. Aga aeganõudvast ja raskest maatööst aitab jagu saada igatsus ilu järele ja lapsed, kellel kõigil on majapidamises oma ülesanded. Suurt loomapidamist talus ei ole, sest ema hoolitsus kuulub lastele.

Pere kõige vanem poeg Marko on peagi

Maarja, Marika ja Monika aitavad ema.

FOTOD: J. Siim

abiturient, kelle unistused on seotud spordi ja arvutitega, nii et isa on Marko soovide respektueerides enesele abimeheks valinud noorema poja Mareki, kelle huvid on seotud metsa ja masinatega. Mõlemad poisid töid koju ainult neljapäev viitaga tunnistused. Moonika ja Maarja õpivad samuti ainult headele hinnetele. Pesamuna Marika koolis veel ei käi, kuid oskab juba kirjutada, sest eeskujuna on selles peres eriti nakkav. Üksteise soovide austades ja suuri sõnu tegemata armastavad Petersonid oma peret, kodu, kooli, naabreid ja külalisigi, kellele kohtumise lõpul pakuti puhtusest säravas ja hubases kodus - kus muuseum leidus palju raamatuid - magusat plaadikooki, mida pereema igal nädalal küpsetab. Lahkudes paluti, et ma oma juttu nendest liialt magusaks ei teeks. Aga kuidas oleks olnud võimalik teisiti kirjutada?

Tiiu Jürtiado

"Krõõt" tegutseb

Ei ole päevi ilma õõta, aastaid ilma tööta, linna tuledeta, rõõme muredeta.

Ei ole vara imeväel, ei anta tervist kergel käel. Kõik tuleb läbi elada, kõike peab süda taluma.

Need read sobivad Rääka, Vanaõue, Jälevere ja Vihiküla eakate aktiivsete naiste ja meeste kohta. Enamik neist on praegugi lehmapidajad, kes ei anna alla vaenulikule põllumajanduspoliitikale. Kasvatatakse kartulit, kuigi nooremad väidavad, et ei tasu kasvatada.

Kolm ja pool aastat oleme tegutsenud klubilises vormis. Töö ja pere kõrval vajavad inimesed kokkusaamisi, et suhelda ja probleemidele lahendusi leida: vahetatakse kogemusi, arutatakse kultuurisündmusi ja isegi globaalprobleeme.

Mõned meie hulgast on tublid

käsitöö tegijad, küpsetajad ja muidu meistrid. Tasuks on teiste heakskiit ja tunnustus. Pidevalt oleme tähistanud klubiliikmete sünnipäevi ja juubeleid ning korraldanud pidusid ümbruskonna inimestele.

Käesoleva aasta huvitavaim ettevõtmine oli piknik, mis toimus 11. mail Vanaõue mägedes. Sellele andis elevust, hoogu ja särtsu eakate klubi "Meelespea" suurearvuline osavõtt ja nende vahva mängujuht Anne-Mall Pael, kes pani pidulised tantsima, mängima ja võistu laulma. Siis saabus ka fotograaf Jaanus Siim. Jätkus süüa, jätkus juua, jätkus pidulistel energiat ja pillimees Jaan Goldingul tahet meid lõbustada.

Tore üritus oli ka 20. mail, mil sõideti Heimtali käsitöölada ja külastati muuseumi.

Iga ema soovib, et tema lapsel läheks hästi. "Krõõda" kohta võin öelda, et ka meil läheb hästi. Klubi liikmed on aktiivsed ja

Pillimees Jaan Golding mänguhoos.

FOTO: J. Siim

teotahtlised.

Suur tänu Suure-Jaani Vallavalitsusele rahalise toetuse eest. Oleme saanud tänu vallale veidi rohkem elavdada nukravõitu külaelu.

Loodame, et memmeklubi tegevus jätkub, sest ühtekuuluvustunne on küllaltki suur.

Memmeklubi juht Luule Lippus

SUURE-JAANI GÜMNAASIUMI LÕPETAJAD 2000. A.

XII ü klass

1. Hommik, Maarika
2. Kiik, Kristi
3. Kuldkepp, Ly
4. Kõrgekivi, Marko
5. Kärt, Kristjan
6. Leppik, Marko
7. Linnas, Evelyn
8. Mägi, Ave
9. Mägi, Eve
10. Saar, Joel
11. Toobal, Indrek
12. Tuurma, Veiko
13. Valk, Kristiina
14. Vasli, Kristiina

XII r klass

1. Aalik, Kairi
2. Aljaste, Külli
3. Hramov, Annely
4. Isak, Erel
5. Jaska, Anneli
6. Jüriado, Kadi
7. Kees, Marika
8. Kuldkepp, Triin
9. Kuldvere, Seidi
10. Linn, Einar
11. Lutsius, Jüri
12. Märss, Maitis
13. Ots, Kaspar
14. Piir, Kristjan

15. Rohtla, Helen

- hõbemedal
16. Saarepera, Gea
  17. Sarits, Ilona
  18. Sepp, Evald
  19. Sild, Janika
  20. Suigusaar, Kairi
  21. Täär, Helena
  22. Vaade, Kaido
  23. Vares, Karmen
  24. Viigand, Katrin
  25. Vunk, Eike
- hõbemedal

XII ü klass ja klassijuhataja õp. Tiina Idla.

IX a klass ja klassijuhataja õp. Riina Mankin.

XII r klass ja klassijuhataja õp. Vello Aleksejev.

IX b klass ja klassijuhataja õp. Kai Klige.

SUURE-JAANI 9.-KLASSI LÕPETAJAD 2000. A.

IXa klass

1. Antson, Janek
2. Anvelt, Urmo-Alari
3. Ilmet, Lille
4. Jänes, Elen
5. Klettenberg, Reelika
6. Koodres, Toivo
7. Lepik, Toivo
8. Luuken, Mehis
9. Luum, Liina
10. Markus, Gerli
11. Moorats, Mario
12. Palu, Kristjan

13. Pulla, Priit
14. Pöder, Age
15. Ruht, Keit
16. Siim, Jaak
17. Tints, Kätlin
18. Vösa, Liisi

IXb klass

1. Kalev, Laili
2. Kivisild, Malle
3. Leppik, Margus
4. Lovjägin, Keili
5. Lööke, Liina

6. Mägi, Andrus
7. Ots, Karin
8. Pentson, Martin
9. Pärn, Kristi
10. Raid, Ergo
11. Reinup, Egle
12. Ruul, Arlet
13. Sild, Jaak
14. Sukk, Viljar
15. Treffner, Triin
16. Tähtla, Allan
17. Voormansik, Kaupo

OLUSTVERE PÕHIKOOLI LÕPETAS 1. LEND

Olustvere Põhikooli perele oli laupäev tähtis päev: kooli lõpetas kauaoodatud esineme lend. Pidulik lõpuaktus toimus Olustvere lossis. Muusika saatel astusid neli neidu ja viis noormeest koos klassijuhataja-direktori Liivi Lindemanniga lossi trepist alla ning võtsid istet aukohal. Kõlas hümn. Sellele järgnes kooli tütarlasteandambli esituses laul "Koolikell" ning II klasi õpilane Erkki Jaanhold luges luuletuse "Kas tunned ennast temas ära veel".

Seejärel sai sõna Liivi Lindemann, kes koolijuhina andis noortele klaasa parimad soovid.

Ja siis saabus kõige pidulikum hetk - õppealajuhataja Katrin Ronimois luges ette direktori käskkirja ning lõpetajatele anti kätte kooli lõputunnistused. Lõpetajad õnnitlesid ka Olustvere vallavanem Are Aua ja vallavolikogu esimees Arnold Pastak. 8. klassi nimel pidas kõne Ott Keerd. Oluline moment oli ka tarkuseküünla

edasiandmine järgmisele lõpuklassile. See traditsioon algatati juba sügisel, kui 1. septembril õppealajuhataja Katrin Ronimois süütas tarkuseküünla ja andis selle 9.klassile. Nüüd aga süütas selle küünla klassi parim õpilane Kerliu Usen ning ulatas küünla üle 8. klassi esindajale Ott Keerdile.

Lõpetajate nimel ütles tänusõnad Tanel Kakko ja taas kõlas tütarlaste laul. "Kui kaunis on maailm" - selliste laulusõnadega lõppes aktus ning üheskoos mindi õue lossi ette, kus õnnitleti lõpetajaid ja lapsevanemaid ning õeldi veelkord tänusõnu õpetajatele nähtud vaeva eest.

Maret Mölder, õpetaja

Olustvere Põhikooli 1. lennu lõpetajad (vasakult) esimeses reas Kairi Pau, Kerli Usen, Eilike Ailt, teises reas Külliki Sassiad, Karl Lillemäe, Tanel Kakko, kolmandas reas klassijuhataja Liivi Lindemann, Arne Kuhl ja Allan Biletov.

Fotod: J. Siim

Olustvere vallast gümnaasiumide lõpetajad 2000.a.

C.R.Jakobsoni nimeline Gümnaasium

1. Kairi Hiimäe
2. Egle Soesoo

Maagümnaasium

1. Villu Kägu
2. Marika Noorkõiv
3. Aiki Subi
4. Evelin Velbaum
5. Jaanika Kalvik

Võhma Gümnaasium

1. Ester Mägi

Olustvere vallast põhikooli lõpetajad 2000.a.

C.R.Jakobsoni nim. gümnaasium:

1. Kaja Toomsalu

Suure-Jaani vallast põhikooli lõpetajad 2000.a.

C.R.Jakobsoni Gümnaasium Salusaar, Liina

Võhma Gümnaasium Lapp, Aivar

Lahmuse Eriinternaatkool Tiitus, Einar Koodres, Anneliis

Suure-Jaani vallast gümnaasiumi lõpetajad

Võhma Gümnaasium Seerman, Kaire Pallo, Iren

C.R.Jakobsoni Gümnaasium Aidak, Piret Kaskpeit, Katrin Tamm, Tõnis

Suure-Jaani linnast gümnaasiumi lõpetajad

C.R. Jakobsoni Gümnaasium Mari Pommer

SÜRGAVERE PÕHIKOOLI LÕPETAJAD

Olen klassijuhataja ja õpetaja olnud 2 aastat. Muudugi on need aastad olnud töörohked ja huvitavad. Lahkumishetkel oli kurb ja kahju, et ei saanud neid tundma õppida.

Sürgavere Põhikooli selle aasta lõpetajad on tänapäeva noored, kellele meeldib nali ja naer, kuid kes on pisut aru saanud ka elu tõsidusest. Tüdrukud on püüdlikud ja õpihimulised. Poisid olid aga agarad tegutsejad. Eriti tublid on Krista Aidak ja Marje Koiksaar, kes lõpetasid kiitusega.

Kuid nad on kõik täiesti omanäolised. Kuido Kütt on tugev spordipoiss ja aidanud välja anda kooli ajalehte. Aimar Kais on tõsine, kellele meeldib oma kätega midagi teha. Krista Aidak ja Marje Koiksaar on hoolsad, lõbusad ja targad, heade mõtete ja ideede genereerijad. Age Miil ja Diana Ahtamonova on optimistlikud ja organiseerijad tüdrukud. Kaidi Kasela on tagasihoidlik, õpihimuline, oma kohustusi tõsiselt võttev tüdruk. Priit Ots on andekas kunstnik, humoorikas poiss. Oma väga hea

Sürgavere Põhikooli 9. kl. lõpetajad.

Foto: Tea Pikk

Meie klass

käega on ta illustreerinud kooli ajalehte. Arno Karu ja Kajar Klaas on kõrvaltvaataja osas - suhtuvad tõsiselt õppimisse. Priit Sooaru on lõbus, organiseerija, tegeleb spordiga ja oli ajalehe kaasautor.

Klassi on õpetanud:

- I klassis Aili Adamson
- II - IV klassis Helje Õismaa
- V-VII klassis Ene Lust
- VII-IX klassis Kersti Varblane

Klassijuhataja K. Varblane

SÜRGAVERE PÕHIKOOLI LÕPETAJAD 2000. A.

Kuido Kütt
Aimar Kais
Krista Aidak
Marje Koiksaar
Age Miil
Diana Ahtamonova
Kaidi Kasela
Priit Ots
Arno Karu
Kajar Klaas
Priit Sooaru

Minu klassi lapsevanemad

Koostöö lastevanematega on jätnud mulle väga häid mälestusi. Juba esimesest lastevanemate koosolekust kuuendas klassis võtsid osa kõigi üheksa õpilase vanemad ja nii on see olnud juba aastaid. Eriti tahaksin tänada Jaanus Jänese vanemaid, kes lubasid kooliõue koristamisel kasutada traktorit ja Tiit Jänese tuli ise mootorsaaga appi vana sirelihekki maha võtma. Raigo Sepa ema aga tahaks tänada küpsetiste eest õpetajatepäevaks ja klassiõhtuteks. Tanel Sepa vanemad pole pidanud paljaks sõidutada lapsi, kui on olnud tarvis kaugemale sõita. Liilia Sepp on ka juba kolmandat aastat kooli hoolekogu liige. Vanemad on olnud väga ausameelsed ja tolerantsed kooli suhtes.

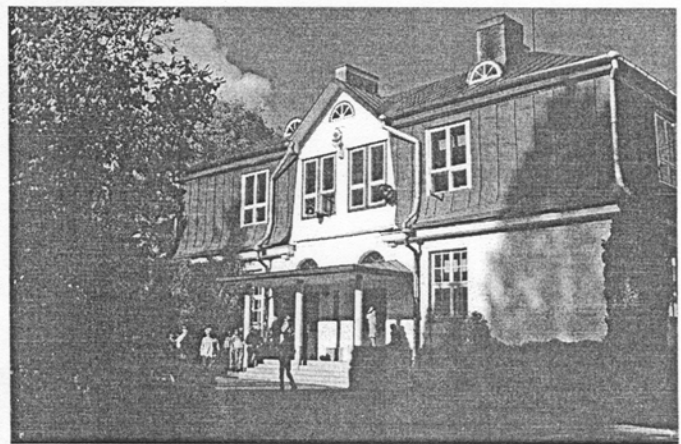
Kodude külastamisel on lapsevanemad õpetajat vastu võtnud külalislahkelt ja nendega on saanud kõigest rääkida. Veame ju laste kasvatamisel ühte kõit.

13. juunil 2000

9.kl. juhataja Milvi Laisaar

Tääksi Põhikooli lõpetajad vasakult: Tanel Sepp, Kalev Järvoja, Jaanus Jänese, Marek Kukkk, Raigo Sepp, klassijuhataja Milvi Laisaar, Kristi Toomsalu, Kristiina Rõõmel, Annika Kass, Piret Tiirats.

FOTOD: erakogust

Tääksi kool.

Vallavanema ja direktori vastuvõtt Tääksi PK

(nelja-viielised
ja eeskujulik
käitumine)

I kl

1. Art Aarelaid
2. Urmas Pödra
3. Siim Pärna
4. Raili Aleksandrov
5. Reili Aleksandrov

II kl

1. Karit Jaakson
2. Siret Käo
3. Marju Pärna
4. Liisa Raudmets
5. Risto Reinhold
6. Aivi Varik

III kl

1. Helen Sigrid Brauer
2. Veronika Järvoja
3. Maire Kapp

IV kl.

1. Paavo Brauer
2. Anu Ehala
3. Eva-Leena Mikson
4. Siim Päeva
5. Oskar Raudmets
6. Liina Rullingo
7. Evelin Röömel
8. Heldur Sepp
9. Kadri Soonberg
10. Edgar Sulg

V kl.

1. Getter Kolk
2. Terje Sepp
3. Helerin Jaar
4. Kadri Soesoo

VI kl.

1. Maili Kapp
2. Kristiina Kolk
3. Karli Kullasepp
4. Amelia Käo
5. Maarja Laanoja

VII kl.

1. Signe Hansen
2. Pirje Nuut

VIII kl.

1. Eneli Feldmann
2. Ave Jänes
3. Annemai Noorkõiv

Kõidama lasteaed "Traksik"

Lasteaia lõpupidu toimus 31. mail 2000. Meie lasteaia alustab 1. septembrist 2000 kooliteed 6 tüdrukut ja 4 poissi. Sirkka Sepp, Diana Tiirats, Piret Henn, Karmen Olesk, Kaisa Olesk, Riin Subi, Lennart Kütt, Geit Kundla, Mihkel Notta ja Ott Toomsalu.

Kõik lapsed läbisid lasteaia õppekava.

M I S M U L L E
LASTEAIAS MEELDIS?

Sirkkale ja Dianale meeldisid kõige rohkem muusikatunnid ja mängud õues.

Piretile ja Karmenile meeldis suusatada,

muusikat kuulata ja tantsida.

Kaisale meeldis lasteaias kõik, ka magamine.

Riinule meeldis raamatuid vaadata ja lugeda.

Lennartile ja Geidule meeldis õues olemine, eriti rattasõit ja jalgpall.

Mihklile ja Otile meeldis sportimine ja joonistamine.

Kõigile lastele meeldisid arvutimängud ja arvutiga joonistada.

KELLEKS TAHAN SAADA?

Enamus tüdrukutest tahab saada lasteaia

Lasteaed "Traksik".

FOTO: J. Siim

kasvatajakas. Meeldivad ametid on ka müüja, juuksur ja sekretär. Poisid tahavad saada politseinikeks ja metsaveo traktoristideks.

HEAD KOOLITEED!

Lasteaia vanema rühma

õpetajad:

Valve Sengbusch

Ülle Helü

Õpetaja abi Jaana Henn

Sügisel kooli!

"Inimene on siis õnnelik, kui tal on oma tee, mida mööda ta käib. Kui tal on oma täht, mille poole ta püüdleb. Kui tal on unistused, mille täitumiseks ta elab. Soovin, et meil kõigil oleks oma tee, kus käia ja et meist keegi ei matakas endasse unistusi ning õnn on see, kui meid oodatakse."

Sürgavere lasteaia
"Vembu" juhataja Malle
Kukk

Pildilt puudevad kodust kooli minevad lapsed:

Aan, Hedi
Hein, Kelli
Kahila, Anne
Lehes, Kristiina
Luht, Jaak
Neeme, Aare
Valge, Krisli

Sürgavere lasteaia

"Vembu":

Akenpärj, Arko
Brafmann, Kerli
Kukk, Kristel
Laane, Eve-Liina
Papp, Ave
Puu, Rauko

Suure-Jaani lasteaia

"Sipsik":

Adamson, Angela
Evert, Reane
Haritonov, Gunnar
Kais, Hell
Kivisoo, Maiken
Koodres, Raigo
Laane, Meeli
Maisalu, Sander
Männik, Kelly
Naudre, Kreidi
Pelt, Sirli
Rannala, Janno
Reinaru, Rando
Sassiad, Kristhi
Tetsmann, Keir

Peale nende lähivad sügisel kooli:

Aadu, Toivo
Kiik, Ragne
Mikk, Tairo
Teearu, Margus

Kooli lähivad 2000. aasta sügisel

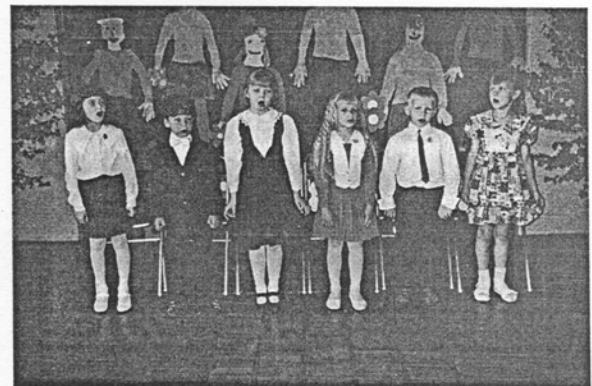
Olustvere lasteaia

"Piilu":

Ailt, Merilin
Kaasik, Ger-Tom
Kiis, Tanel
Koovit, Karoliina
Kukk, Janek
Kukk, Juuli
Lebedev, Martin
Lohu, Liis
Läne, Liina
Neeme, Relika
Neumann, Kristjan
Orgmäe, Gretel
Rannamäe, Siim
Rusi, Karl
Samlar, Erki
Sarjas, Deiwin
Soomets, Stevely
Tamm, Andres

Lasteaed "Sipsik" lõpetajad.

Lasteaed "Vembu" lõpetajad.

Lasteaed "Piilu" lõpetajad.

Kõige suurem "tükk" Suure-Jaanist...

...on Suure-Jaani Gümnaasium. Milline on siis see kool hetkel?

Iseloomustades kooli statistiliste andmetega, siis õppis 1999/00 õppeaastal koolis 521 õpilast, kes olid jaotunud 23 klassikomplekti vahel. Õpilastest veidi üle poole olid Suure-Jaani vallast, alla poole aga linnast ja teistest piirkondadest.

Tööd andis ja annab Suure-Jaani Gümnaasium väiksemal või suuremal määral aga 69 inimesele ja see tähendab, et kool on kõige suurem tööandja meie piirkonnas. Selle töötajate arvu sisse mahuvad nii õpetajad, ringijuhid, majandus- ja juhtivpersonal.

Rahalistest vahenditest kulutab gümnaasium linna eelarvest ligikaudu 43%. Kooli vajadustest lähtuvalt on seda muidugi vähe aga linnavalitsuse võimalusi arvestades ilmselt maksimaalne /praegusel ajal/.

Kui aastaid tagasi läksid lapsed kooli, mis asus lihtsalt nende kodule kõige lähemal, siis tänapäeval ei ole kooli kaugus kodust ainumäärav. Tihti tunnevad lapsevanemad huvi selle vastu, mida ja kuidas antud koolis õpetatakse ja milline on kooli sisekliima, milline on kooli prestiiž.

Suure-Jaani kooli võetakse vastu kõik õpilased, kelle vanemad avaldavad selleks soovi. Ainult gümnaasiumi astujatelt eeldame lõputunnistust positiivsete hinnetega ja kõigepealt soovi õppida See, et Suure-Jaani Gümnaasium on kõigi siin elavate laste jaoks, sõltumata nende arengutasemest, võimetest jne seab kooli ette suuri probleeme, mis vajavad kõigepealt inimlikku lähenemist ja lahendamist seaduse piires. Tahavad ju kõik edasi areneda - nii hea kui halva "peaga" õpilased. Siin on määrav roll õpetajal ja just sellisel õpetajal, kes saab aru ja mõistab, et kõik lapsed vajavad õpetamist-juhendamist lähtuvalt lapse võimetest. Lapse võimed ja arengutase ei tohi olla pingete tekitajaks ei lapses, lapsevanemas ega õpetajas, vaid ta on loomulik lähteasend lapsega tegelemiseks, õpetamiseks ja kasvatamiseks.

Natuke teise nurga alt tuleb aga vaadelda õppimist gümnaasiumis.

Eestimaal on üldjuhul määratletud, et gümnaasiumi lähevad õppima ainult need noored, kes soovivad jätkata hiljem õpinguid kõrgkoolides. Meie koolis pole aga see olnud peamiseks ja seda mitmel põhjusel:

* esiteks, pole laps koos vanema(te)ga suutnud peale põhikooli lõpetamist otsustada, kuhu ja millist eriala asuda õppima ja kolm gümnaasiumiaastat annavad juurde teadmisi, elukogemusi, mõistust ja ka võimalusi;

* teinekord on määravaks ka majanduslikud põhjused, sest kodust kaugemal õppimine nõuab suuremaid ja täiendavaid rahalisi väljaminekuid.

Eelpool nimetatud põhjustel ei ole Suure-Jaani Gümnaasiumis ka

mingit "sõela" gümnaasiumi astumisel ette seatud. Muidugi jääb siin vanemate otsustada, kas ikka tasub noorele, kelle võimed ei ole kuigi tugevad, panna peale nii suurt koormat, nagu seda on õppimine gümnaasiumis. Sageli on just see, et noor ei tule toime selle suure õpikoormusega gümnaasiumis, koolist puudumiste, konfliktide, stressi jne põhjuseks.

Kuid kui vanem soovib ikkagi last panna meie kooli, siis need kolm gümnaasiumiaastat peavad andma noorele nii palju, kui ta suudab omandada vastavalt ettenähtud õppekavale. Koostöös lapsega tehakse aga kõik, et see omandatud materjal oleks võimalikult suurem ja annaks riieksamitel noorele võimalikult häid tulemusi, sest nendest tulemustest sõltub tublisti noore edaspidine elutee.

Riieksamid aga ei ole ainult noore edasiõppimisvõimaluste määratleja, vaid nende tulemuste järgi on viimastel aastatel hakatud hindama ka kooli.

Kui vaadelda Suure-Jaani Gümnaasiumi riieksamite tulemusi aastate lõikes, siis arvan, et kõigile, kes on seotud meie kooliga, teeb head meelt see, et Suure-Jaani kool on leidmas oma kohta ja taset teiste gümnaasiumidega võrreldes. Kui 1997. aasta eksamite tulemuste põhjal oli kool maakonnas 6 ja vabariigis 124 kohal, siis 1998. aastal olid need numbrid vastavalt keskmiselt 2,86 ja 84 koht (koole, kelle õpilased sooritavad riieksameid on maakonnas 14, vabariigis 372 koos kutsekeskoolide ja tehnikumidega). Kui 1998. aastani toimus järjestamine kõikide koolide ulatuses, siis alates 1999. aastast hakati järjestama õpilaste arvult sarnaseid koole ja siis oli Suure-Jaani Gümnaasium oma tulemuste põhjal keskmise järgi esimese 40 kooli seas.

Selle aasta riieksamite tulemused on samuti teada ja nad on mõnevõrra paremad, kui möödunud aastal, kuid võrdlemiseks teiste koolidega andmed veel puuduvad (saabuvad augustis või septembris). Riieksamite tulemused annavad võimalusi erinevateks analüüsideks ja järelduste tegemiseks. Kui võtta aluseks kaks näitajat: esiteks see, et meie gümnaasiumi võetakse vastu kõik soovijad ja teiseks, et 40 lõpetajat sooritasid enamuses riieksameid (165, koolieksameid ainult 35), siis tuleb kiita kooli lõpetajaid, õpetajaid ja kõiki neid, kes on viinud kooli õpetusliku taseme väga heale järjele - see omakorda aga annab juba palju enam võimalusi meie lõpetajatele.

Kogu eelnev temaatika oli seotud kooli peamise tegevuse - õpetamise ja õppimisega. Kuid kooli tegevusvaldkonda kuulub ka see, mis on seotud noorte arendamisega väljaspool õppetunde - see on töö huviala-, aine-, spordi- ja muusikaringides. Tihtipeale

KAASLANE

Meie mees Margus Mikkor

Margus Mikkor, Täaksi Põhikooli tööõpetuse õpetaja. FOTO: J. Siim

See oli 1981.aastal, kui koolis asus tööle Tallinna Pedagoogilise Instituudi lõpetanud noor mees. Täna on ta üks tunnustatumaid tööõpetuse õpetajaid vabariigis. Margus on andnud koolis ka matemaatikat, füüsikat ja kehalist kasvatust. Kuid targa mehena on ta mõistnud, et mitmel alal tegutsedes jääb inimene paratamatult pinnapealseks ja ta on ennast pühendanud vaid alale, kus tema õpilased on saavutanud silmapaistvaid tulemusi. Maakonna näitustel pole kunagi head tulemused saavutamata jäänud. Ära peab märkima vabariiklikul olümpiaadil Marguse õpilaste Raigo Sepa saavutatud esikohta ja Jaanus Jänese kolmandat kohta. 2000.a. kevadel

toimunud vabariiklikul konkursil "Tunnustatud Eesti meister" saavutasid häid tulemusi tema õpilased Jaanus Jänes, Kristjan Rajamäe, Urmas Kivisild, Kalev Järvoja ja Kuldar Kõuts.

Kooli heaks on Margus teinud väga palju: välja ehitanud tööõpetuse kabinetid poistele ja tütarlastele, kinkinud koolile neli aiatooli ja meisterdanud teisigi kingitusi.

Õeldakse, et õige mees on see, kes ehitab ise valmis ühegi maja ja seda Margus on teinud. Tõsine töömees on lugupidamiselt leidnud ka õpilaste hulgas, kes teda peavad heaks õpetajaks. Koolielus on see kõige tähtsam!

Jaan Hansen
Täaksi kooli direktor

avastatakse just selle tegevuse käigus noorte poolt oma elu eesmärgid või eriala, mida tulevikus omandada ja seepärast ei tohi tunnivalise tegevuse osa õpilaste arengus alahinnata. Millised võimalused ja ka tulemused selles valdkonnas Suure-Jaani Gümnaasiumis eksisteerivad tuleb juttu kindlasti edaspidi.

Nüüd mõned read ka kooli tulevikust.

Kool ja kõik, mis temas toimub, peab arenema, muutuma, uuenema - olgu see õppeprotsess ja temaga seonduv või kooli majanduslik sfäär.

Lähituleviku muudatustest õppeprotsessis niipalju, et uuest õppeaastast lisandub gümnaasiumiastmes tsükliina juurde kaks uut ainet: riigikaitse ja usundiõpetus (mitte usuõpetus). Soovime arendada edasi tööd hälvetega laste õpetamisel ja proovime muuta paindlikumaks ja operatiivsemaks suhtlemist õpilaste vanematega.

Kaugemas tulevikus aga saavad määravaks mitte ainult Suure-Jaani Gümnaasiumi, vaid kogu piirkonna koolide arengule kolm asjaolu ja need on: haldusreform, õpilaste arvu vähenemine ja piirkonna ühinenud omavalitsuse/majanduslikud võimalused ning prioriteetidid

arengus.

Kõigile meeldivat suve soovides ütlen, et Suure-Jaani Gümnaasiumis on enamasti toredad õpilased, üldjuhul asjalikud õpetajad, kes on saanud mõistva suhtumise osaliseks lastevanemate poolt.

Lugupidamisega
Peeter Sadam

KUU KÜSIMUS

Millised on eredaimad mälestused möödunud kooliajast?

Prit Ots (Sürgavere Põhikool): "Ma arvan, et tänane tuttipäev jääb kauaks meelde: tegime veesõda, nii et õpetajate toa ukseesine oli vett täis ja me ise ka olime märjad."

Marje Koiksaar (Sürgavere Põhikool): "Kõik on väga eredad mälestused, kuid võib olla õpetajate päev sellel aastal. See kukkus küll läbi, kuid me saime panna ennast proovile ja olla ise õpetajad."

Kristi Toomsalu (Tääksi Põhikool): "Meelde on jäänud esimene koolipäev, mil sai kooli uksest sisse astunud, sest oli tunne, et nüüd ikka hakkab elu pihta."

Tanel Sepp (Tääksi Põhikool): "Ikka esimene koolipäev koos tundega, et tuleb siin üheksa aastat veel käia ja edasi-tagasi sõeluda. Veel tuleb meelde, kui keemiaklassis sai veesõda peetud ja me liitrite kannudega loopisime vett laiali."

Kristi Kiik (Suure-Jaani Gümnaasium, 12.kl.): "Vahest kõige meeldejäävaim oli rebastepidu. Meie klass ei teinud midagi ühiselt, aga siis võtsid kõik aktiivselt osa ja oli väga lõbus, sest igapäev oli oma kindel tegevus: kes söötis putru, kes pani rebaseid roomama mööda kuuseoksi, mina näiteks tegin soenguid ja tehti muidki hulle asju. Ma olin õnnelik, et ise ei olnud rebaste hulgest."

Einar Linn (Suure-Jaani Gümnaasium, 12.kl.): "Reis klassiga Prahasse oli päris huvitav, tuttipidu ja rebastepidu kindlasti ning oma bändi tegemine koolis."

Lille Imet (Suure-Jaani Gümnaasium, 9.kl.): "Kõigepealt meenub esimene klassijuhataja Riina Rimmel. Ta oli nii mõnus ja tore, kuid siis lahkus ta kuu aja pärast koolist ja meil oli kolme aasta jooksul kolm erinevat klassijuhatajat. Väikeses koolimajas olid klotsisõjad, sai tüdrukutega tondijutte ja muid õuduslugusid räägitud."

Kaupo Voormansik (Suure-Jaani Gümnaasium, 9.kl.): "Raske öelda, sest terve kooliaeg on olnud huvitav ja elamusterohke. Naljakaid juhtumisi klassikaaslastega on ka palju olnud, kuid ei oska ühtegi esile tõsta."

Kerli Uusen (Olustvere Põhikool): "Esimesse klassi minck, kui natuke kartsin. Meelde on jäänud ka esimene klassiruum, kus olid valged roheliste täppidega kardinaad. Veel meenuvad playboxid ja mõned kooliüritused."

Karl Lillemäe (Olustvere Põhikool): "Esimene playbox oli kõige parem, kui pidi tegema bände järgi: muusika ja laul tuleb lindilt ning mina matkin nende esinemist. Siia kooli kolmandasse klassi tulles pidi uus õpetaja olema, kuid klassi astudes selgus, et uus õpetaja on eelmisega väga sarnane. See oli rabav."

Intervjueris ja pildistas Jaanus Siim

POLITSEI annab nõu

Vargustega sõidukitest tekitati 1999-aastal kahju enam kui 51 miljoni krooni ulatuses...

Ärge jätke autosse nähtavale asju või esemeid, mis võivad vargale silma jääda ja ahvatleda teda autosse sisse murdma!

Sissemurdmisel tekitatud kahju võib olla suurem autosse jäetud asjade tegelikust väärtusest.

KAITSE OMA VARA!

Autosse sissemurdmine kahjustab ka autot. Kogenud varga eest on oma sõidukit raske kaitsta, kuid enamus vargusi pannakse toime eelkõige soodsate asjaolude tõttu, mida oleks võimalik piisava valvuse ja suhteliselt odavate ettevaatusabinõudega vältida.

- Asjad, mis kindlalekassse ei mahu ja mida kaasa võtta ka ei taha, asetage pakiruumi.
  - Ärge jätke autot üksi ega aknaid lahti isegi siis, kui lahkute ainult mõneks minutiks!
  - Märgistage oma automakk, stereosüsteem ja muud taolised esemed nii, et hiljem oleks võimalik kindlaks teha nende kuuluvust.
  - Kirjutage üles seadmete seerianumbrid ja hoidke andmeid kindlas kohas.
  - Parkige auto ainult hea nähtavusega kohta. Ka parklasse või garaaži paigutatud autosse ärge jätke nähtavale kohale hinnalisi asju.
  - Autost lahkumisel kontrollige alati, kas olete lukustanud kõik ukсед ja pagasiruumi ning sulgenud aknaid.
  - Kui autol on häireseade, ärge unustage seda parkimise korral sisse lülitada.
- Igast teie suhtes või teie nähes toime pandud kuriteost teatage kohe politseisse tasuta telefonil 110.

MUUTJAD

Tavanditeenusest

Tavanditeenuse pakkujaid on meie kihelkonnas päris palju. Toimetus võttis kontakti füüsilisest isikust ettevõtjatega, kes aitavad meid rõõmsate ja kurbade sündmuste puhul.

Kõige mitmekülgsemat teenust pakub Tiina Soolo, kes tegutseb Tallinna tänaval asuvas kaupluses "Jaanihilil". Sealse teenindajad on lahkesti valmis aitama inimesi alates pulmade korraldamisest ja lõpetades matustega. Igakülgne informatsioon peie- ja peolaudade kohta on neil samuti olemas, nii et kliendil ei ole endal tarvis mitte millegi pärast muretseda. Vajaliku informatsiooni saab telefonil 71516, kusjuures maksujõuetum klient saab valida omale sobivad teenused. Vestlusest Tiina Soologa selgus, et nad on nõus kliendile tasuta andma häid nõuandeid.

Anne Paasi lillepood "Anne Lilleäri" linna keskväljakul Tallinna tänaval nii laiahaardelist teenust ei paku, kuid matusepärgi ja mitmesuguseid lilleseadeid ning linte saab sealt tellida telefonil 71606 ja mobiilil 252 76 403

Kõige kauem on Suure-Jaanis tavanditeenust pakkunud FIE-d Tiia ja Endel Vendelin, kellelt laekus toimetusele päris pikk kiri, mille me avaldame.

Matmise korrast Suure-Jaani kalmistul

Oleme kalmistuvahtidena töötanud kaheksa aastat. Selle aja jooksul on maetud üle tuhande inimese.

Kui lähedase lahkumine on toimunud haiglas, hoolitsetakse seal tema maise keha säilitamise eest. Kui see juhtub kodus, siis ärge häbenege naabreid, sugulasi või tuttavaid appi kutsumast, sest teile on tarvis abi lahkunu pesemisel, riietamisel ning sobiva ruumi leidmisel ja korrastamisel. Puusärke on võimalik tellida väga

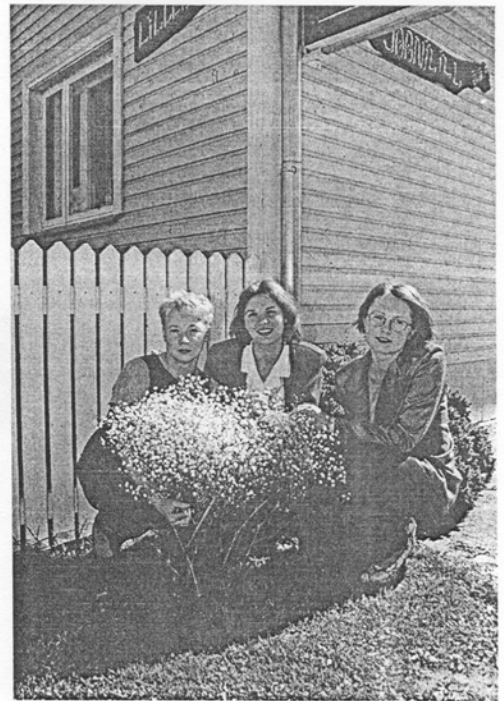
mitmest firmast, erineva kvaliteedi ja hinnaga.

Lahkunu kabelisse toomiseks tuleks enne kalmistuvahtidega kokku leppida. Kabelisse tohib lahkunut tuua vaid puusärgis, mitte ilma. Kindlasti tuleb matmise päev ja kellaaeg eelnevalt registreerida, et vältida kahe matuse sattumist ühele kellajaale.

Dokumentide vormistamiseks saate arstliku surmatõendi kas haiglast raviarstilt või perearsti käest, kui lähedane on surnud kodus. Surmatõendi ja lahkunu passiga tuleb minna elukohajärgsesse perekonnaseisuametisse (vallas vastava ametniku juurde), kus teile kirjutatakse välja surmatunnistus, mille alusel saate matusetoetust. Surmatunnistus on vaja ka kalmistuvahtidel, kes selle alusel kirjutavad välja matmisloa. Kui matmine toimub urniga, peab kaasas olema lisaks surmatunnistusele akt tuhastamise kohta. Peale matmisloa väljastamist tagastame teile kõik dokumendid. Leinajal-platsiomaniikul peab kaasas olema dokument isikukoodiga, sest Suure-Jaani kalmistul nr. 1 (Lutheri kalmistu) kaardistatakse: iga plats saab numbriga ja iga matmisloa numbriga. Sinna juurde koostatakse platsiomaniiki register, kuhu ongi vaja isikukoodi. Hiljem läheb kogu andmestik arvestisse ja edaspidi on platside leidmine lihtsam.

Matmisloa annab teile õiguse haa kaevamiseks ise või tellida see teenus meelepäraselt firmalt. Väärinformatsioon, et platsid on tasuta, ei ole õige. Platsid on tasuta. Teavet matuseteenuste kohta saab kalmistuvahtide käest: võimalused ja hinnad on erinevad. Teie valite, millise firma teenust kasutate. Meil on kogemusi, et mõnes firmas jagatakse väärinformatsiooni kalmistu eeskirjade, matmise korralduse ja kommentide kohta. Palun lugege kalmistu väraval olevalt tahvilt kalmistu kasutamise eeskirjad hoolikalt läbi. Meie kontaktandmed: tel. 71455 ja mobiil 253958348

Tiia Vendelin

Kairi Sulgusaar, Inga Enders ja Tiina Soolo.

FOTO: J. Siim

Toimetuselt: Mõned meie lehe lugejad on avaldanud nõrdimust ja palunud lehes kirjutada sellest, et kalmistul ei oska paljud inimesed eetilise käituda: näritakse matuseteenistuse ajal nätsu: räägitakse kõva häälega või koguni on pandud üürgama transistorraadio. Mehed jätvad pähe peakatte, juhuslikud matuserongist möödasõitjad ei oska lahkunu suhtes üles näidata austust, vaid autoratate vilinal on sõidetud matuserongist mööda. Kahetsusväärne on ka näited selle kohta, et inimesed poetavad kalmistul prahi teiste kalmudele või kohtadesse, kus seda ei tohi teha. Kalmistukultuur sõltub igast inimesest eraldi, mitte ei saa süüdistada kalmistut hooldavat firmat.

Kiriklikud talitused:

Mõtlev inimene otsib igal oma eluetapil sidet Jumalaga. Kirik pakub võimaluse elu kõrghetked - täiskasvanuks saamise, abiellumise, lapse sünni, oma kodu saamise, kuldpulma - siduda Jumalalt õnnistuse palumisega. Kiriklikke talitusi on mitmeid ning täieõiguslikul kogudusel liikmel on talitustele: lapsristimisele, laulatusele, hoone pühitsemistalitustele, matusele ja ristivanemaks olemisele loomulik õigus.

Siinkohal toon ära tavalisemad talitused ning selgitan nende sisu.

RISTIMINE

Inimese sünd siia maailma on Jumala kink. Ometi on see maailm Jumalast kaugel ja kaduv. Et luua Jumalaga elav ühendus, vajame ristimist - uuestisünni vee ja Jumala sõna kaudu.

Ristimine on sakrament - saladuslik usutegu, mis rajaneb Jeesuse käsul ja töötusel ning vahendab Jumala armastust ja õigust. Ristitav võetakse Jumala riigi ja kiriku liikmeks. Ristimine on ühekordne akt ning kõigi teiste talituste eeltingimuseks. Ristituna saame loota, et saame kord osa ülestõusmisest ja igavesest elust.

Piibel ütleb, et ristimine on vajalik

kõigile inimestele. Kuna ristimine nõuab ka kristilikuks eluks vajaliku usku, siis võib ristida

1) täiskasvanuid (alast. 15 eluaastast), kes on endale selgeks teinud ja omaks võtnud ristiusu põhitõed. Seetõttu ristitakse täiskasvanuid vaid koos leeriõpetuse andmisega.

2) Lapsi, kelle puhul on tagatud kristiliku kasvatus andmine - see tähendab, vähemalt üks vanematest on koguduse täisõiguslik liige. Erandina ristitakse ka koguduselikkemest eestkostja vastutusel. Soovitav on, et laps ristitaks võimalikult tema elu esimestel kuudel. Lapse ristimise puhul on soovitatav leida ristivanemad ehk vaderid. Vaderite kohustus on aidata vanemaid lapse kristlikul kasvatamisel. Nad annavad ristimistalitustel ka sellekohase töötuse. Vaderid peavad olema koguduse liikmed, nende arv ei ole kindlaksmääratud.

Üldreeglina ristib õpetaja ja ristimine toimub kirikus. Võimalik on ka ristida kodus või loodusel. Inimese surmaohu korral on igal kristlasel õigus läbi viia hädaristimine, millest tuleb koheselt õpetajale teatada. Hädaristimine kinnitatakse vastavalt kiriku korrale.

Võimaluse korral riietub ristitav valgesse, valge sümboliseerib Jumala

antavat uut ja puhast elu. Ristimise kohta antakse tunnistus ning ristitava andmed ning ristivanemate nimed kantakse kirikuraamatutesse.

KONFIRMATSIOON EHK LEER

Kristlikus maailmas peetakse leeri üheks kõige tähtsamaks ja pidulikumaks sündmuseks inimese elus. Leeriga loetakse inimene vaimselt täiskasvanuks, ta tunnistab avalikult oma maailmavaateli ja eetilisi põhimõtteid ning võtab endale vastutuse ka nende järgi elada. See annab ühiskonnale aluse inimest usaldada. Leeriga võetakse inimene täieõiguslikuks koguduse liikmeks. Konfirmatsioonitalitusele järgneb leeriõpetus, milles inimene õpib tundma ristiusu põhitõdesid - 10 käsku, usutunnistust, Meie Isa palvet, armulaua- ja ristimisõpetust, kiriku ajalugu, kirikumuusikat ja jumalateenistuse korda. Sellele lisandub ka koguduse eluga ja kirikupühadega tutvumine ning koguduse hulka sulamine. Erandkorras on võimalik leeris käia ka iseseisvat tööd tehkes kirjanduse abiga.

Konfirmatsiooniga antakse inimesele kirikulikume võimalikud ja organsatsioonilised õigused ja kohustused.

Nendeks on:

- ° õigus osa saada pihist ja armulauast;
- ° õigus ja kohustus oma abielu laulutada;
- ° õigus ja kohustus oma lapsed ristida;
- ° õigus olla ristivanemaks;
- ° kohustus kord aastas tasuta koguduse liikmeks ning sellega kinnitada oma tahet olla koguduse liige;
- ° õigus valida ja olla valitud koguduse juhtorganitesse - nõukokku ja juhatusse, mille valimised toimuvad iga 4 aasta järel;
- ° õigus kristlikule matusele.

Juhul kui konfirmeeritu oma kohustusi ei täida, võib kirik tema õigusi piirata.

Leeri parim aeg in 15 ja 21 eluaasta vahel. Vanuselist ülempiiri leeril ei ole.

Leeritatutele antakse leeritunnistus ning nende andmed kantakse kirikuraamatutesse.

50 aastat hiljem oodatakse koguduselikkemid kuldleeri pidulikule jumalateenistusele: meenutama, Jumalalt jõudu paluma ja tunnistama: olen suutnud oma tööstusest Jumala abiga kinni pida. Suure-Jaanis on kuldleeripüha traditsiooniliselt juuliku viimasel pühapäeval.

(Järgneb)

SPORT

Lehola Lembitu mängud
Lõhavere linnamäel

Lehola-Lembitu mängude, mis toimusid 8. juulil k. a. üldkokkuvõte:
Suure-Jaani vald I koht ja 26 punkti
Suure-Jaani linn II 20
Vastemõisa vald III 19
Olustvere vald IV 18

Pendelateavõistlus
I. KOHT: VASTEMÕISA
II. KOHT: SUURE-JAANI VALD
III. KOHT: OLUSTVERE VALD

Sangpommi rebimine
I. Meelis Aule 41 Suure-Jaani vald
II. Jüri Raudmets 35 Olustvere vald
III. Marko Mill 35 Olustvere vald

Karu tabamine
I. Piret Aidak
II. Ene Adams
III. Merle Kink

Karu tabamine
I. Jüri Raudmets
II. Marko Mill
III. Villu Vaigla

Vägikaikavedu
I. Suure-Jaani linn
II. Suure-Jaani vald
III. Olustvere vald

JUHTIDE MITMEVÕISTLUS
I. Mihkel Jürisson
II. Heino Poska
III. Märt Perve

MURDMAAJOOKS
Tüdrukud
Laura Lillsaar
Liis Siil
Maili Kapp
Poisid
Rivo Salumets
Kristjan Rajamäe
Erki Adams
Naised
Kitty Saar

Piret Aidak
Maarja Lillsaar
Naisveteranid
Malle Poska
Silvi Raudmets
Karmen Salumäe
Mehed
Rivo Subi
Kristjan Vares
Meelis Aule
Meesveteranid
Mauno Mill
Jüri Raudmets
Rein Kukk

Kangil käteköverdused
Aare Hommik 31
Jaan Reiner 22
Meelis Aule 22

Kõievedu naised
I. Vastemõisa vald
II. Olustvere vald

Kõievedu mehed
I. Suure-Jaani linn
II. Suure-Jaani vald I
III. Olustvere vald

Võrkpall mehed
I. Suure-Jaani linn II
II. Suure-Jaani vald I
III. Vastemõisa vald

Võrkpall naised
I. Suure-Jaani vald
II. Vastemõisa vald
III. Olustvere vald

Jalgpall poisid
I. Suure-Jaani vald
II. Suure-Jaani linn
III. Olustvere vald

Rahvastepall tüdrukud
I. Suure-Jaani vald
II. Olustvere vald
III. Vastemõisa vald

KIRJAD TOIMETUSELE

Ohtlik kraav

Mõnikord juhtub, et pärast vea parandamist on tulemuseks veelgi suurem viga. Suure-Jaanis, Pärnu tänaval remonditööd teinud mehed on teostanud enda arvates küll linnavalitsuse poolt tellitud töö, kuid meie maja elanikele on mõtlematult tehtud töö valmistanud suuri ebameeldivusi. Teelt on kadunud küll suured vihmaveelõigud, mis liiklemist takistasid, kuid nüüd on jalgsi kõndijatele ja autodele ohtlikuks muutunud umbne ja sügav kraav, kuhu jalakäijal on pimeduse saabudes olnud kerge sisse lennata. Ka paar autot on talvise libedaga sinna sisse vajunud, sest

kraav asub teele ohtlikult lähedal. Oleme küll üle kraavi silla ehitanud, kuid heki pügamine on tõeline tsirkusnumber, sest kraav tehti heki kõrvale. Leiame, et kuigi suuri loike enam teele ei teki, tuleks teedevalitsusel oma töö ümber teha, sest peagi on käes pimedad sügisõhtud ja libedate teedega talvi pole mägede taga. Või oodatakse veelgi rängemaid õnnetusi, enne kui ohtlik ja totter kraav kõrvaldatakse?

Kuna mitmed ametnikud on meie mure üle vaid naernud, siis pöörusime kohaliku ajalehe poole. Soovime vastust nendelt, kins linna teede seisukorra pärast peaksid muret tundma.

Kirjale kirjutas alla 18 inimest.

PÄASTEKROONIKA

Sündmused Suure-Jaani tugikomando piirkonnas ajavahemikus 31.05 - 20.06. 2000
6. 06. 2000 kell 18.46 Tulekahju Vastemõisa vallas Vaalamäel - põles prügmägi.

12. 06. 2000 kell 8. 04 Suure-Jaani vallas Reegoldi külas Tuuleveski talus - äike löi elumaja korstnasse. Elumaja hävis, kõrvalhoones päästeti.

Heino Johanson
Suure-Jaani tugikomando pealik

ELUJÕUD EESTIMAA
RAVIMTAIMEDEST!

Ravimtaimi on kasutatud inimese kogu eksisteerimise aja jooksul. Algselt oli inimese eellane taimetoiduline. Ravimtaimed omavad farmakoloogilist toimet inimese organismile ja neil on tõestatud efektiivsus ja ohutus. Ravimtaimi ei loeta ravimiteks, neid liigitatakse ravimisarnaste ainete hulka. Eestimaa niidud, metsad ja sood pakuvad kodumaa taimede sõpradele palju avastamisrõõmu. Ammugi on õpitud taimi kasutama tervise huvides.

Taimede korjamine:

1. Koguda võib ainult neid taimi, mida kindlalt tuntakse. Looduskaitsealuste taimede korjamine on keelatud.
2. Vältige röövkogumist - kõiki taimi juurtega väljakiskudes. Soovitav on jätta kasvama u. 1/4 taimest.
3. Koguge taimi, mida antud leiukohas kasvab massiliselt. Riknenud, närsinud ning tolmused taimed teede läheduses jätke korjamata.
4. Koguge ainult taimi, mille toimeainete sisaldus on suurim. Bioaktiivsete ainete sisaldus sõltub aastaajast. Taimi maapealsetesse, rohelistesse osadesse, lehtedesse ja vartesse koguneb enim toimeaineid õitsemise ajal ja viljumise ajal.
LEHTI kogutakse enne taimede õitsemist, kui need on täielikult välja arenenud.
Lehti (nagu ka õisi) koguge kuiva ilmaga, parim aeg on hommikupoolik, kui kaste on kuivanud.
ÜRTE ehk taimi maapealset osa (varsi koos lehtedega) kogutakse õitsemise alguses või täisõitsemise ajal.
OISI ja õisikuid kogutakse õitsemise ajal ja täisõitsemise ajal.

Taimede kuivatamine.

Enne kuivatamist tuleb droogist eraldada defektsed ja kahjustatud taimed. Jämedad juured või risoomid on parem tükeldada. Droogid tuleb kuivatada võimalikult kohe pärast kogumist temperatuuril 40-50° C. Lenduvate eeterlike õlidega drooge kuivatatakse temperatuuril 30-35° C. Droogide kuivatamise ruum peab olema hästi ventileeritud ja otsese päikese kiirguse eest varjatud. Droog on kuivanud, kui juured ja risoomid praksudes murduvad, lehed hõõrudes purunevad ning viljad kokku pigistades ei kleepu kokku.

Taimede säilitamine.

Säilib vaid õigesti kuivatatud droog. Niiske droog läheb hallitama ning tema toimeainete sisaldus langeb. Drooge säilitatakse õhukindlates anumates, pimedas ja kuivas ruumis. Suletud anum kaitseb tolm, putukate ja näriliste eest. Droogide säilivusaeg on 1-4 aastat, eeterlike õlidega droogidel 2-3 aastat. Vegetatsiooniperioodil eelistage värsket droogi. Igal aastal on soovitatav varusid uuendada.

JUULIKUUS KORJATAVAD RAVIMTAIMED

Harilik kortsleht

Kortslehti kutsutakse rahvapärased ka "naistemantlik" ning "naise parimaks sõbraks". Droogina tarvitatakse haigusvabu lehti ja õisikuid, mis korjatud õitsemise ajal.

Teeleht

Eestis kasvavaist liikidest kasutatakse ravimina suur-, keskmist- ja süstlehtist teelehte. Tee sobib rõgalahtistiks ja põletikuvastaseks vahendiks.

Kõrvnõges

Nõges on tuntud mineraalne- ja vitamiinirikka taimena. Nõgeste kasutamise komme on iidne. Lehti ja noori võsud lisatakse suppele ja salatitele. Kõrvetav nõges on toniseeriva, astmavastase ja diureetilise toimega. Reguleerib menstruaaltsiooni ja suurendab imetavate emade rinnapiima hulka. Nõgesevihaga vihtlemine leevendab reumavaevusi.

Harilik hiirekõrv

Hiirekõrva kasutatakse teena või leotisena kõrge arteriaalse vererõhu puhul. Ürti kogutakse kogu suve, et vältida küpseid kõdrakesi.

Liht-naistepuna

Sõrmede vahel naistepuna kollast õit muljades muutub see punakaks. Liht-naistepunal on kahe kandiga vars, mustade näärmetäppidega lehed on vastakud ning tupplehed tipus teravad. Kasutatakse stressi korral.

Paiseleht

Ta on tavaline mitmeaastane rõhsta risoomiga rohttaim, kes kasvab meelsasti nii liivastel kui savikatel põldudel, teeäärseil ja kraavipervedel. Paiselehe siirup, keedis või tee sobib rõgalahtistiks ja põletikuvastaseks vahendiks.

Väikesõteline pajulill

Sellele tagasihoidlikule rohttaimele on oma lootused rajanud eesnäärme kaebustega mehed. Tõsisema terviserikke korral tasuks meestel konsulteerida kindlasti ka kirurgi või uroloogiga.

Pune

Kasvab kuivadel kinkudel ja aasadel. Kasutatakse rahustava vahendina, samuti kõha ja külmetuste korral.

Pärnaõied

Kasutatakse külmetuse ja palaviku korral.

Head korjamist!
Aivar Siim
ravimtaimede kasvataja

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

Suure-Jaani linnas:

Hilda Siim	01.07.1920	80.a.
Mathilde Marjasoo	06.07.1911	89.a.
Martin Johanson	11.07.1916	84.a.
Elli Pülmann	21.07.1917	83.a.
Hendrik Kimm	22.07.1908	92.a.
Irene Köstner	26.07.1920	80.a.
Ivo Viilip	29.07.1916	82.a.
Eva Lossmann	28.07.1925	75.a.
Rein Väbamäe	12.07.1935	65.a.
Eva Feldmann	13.07.1935	65.a.
Leida Alert	16.07.1935	65.a.
Helve Bogdanov	24.07.1935	65.a.
Altiidea Lutsius	24.07.1935	65.a.

Õnnitleme tütre LYDIA sünni puhul 21.06.2000
ema Kristel Varest ja isa Ingvar Härmi.

Suure-Jaani vallas:

Ella-Johanna Rink	08.07.1909	91.a.
Kristiine Taevere	10.07.1909	91.a.
Hendrik Tammisto	23.07.1909	91.a.
Magdaleena Männik	29.07.1910	90.a.
Marta Viies	07.07.1912	88.a.
Marta Rannamaa	18.07.1912	88.a.
Hans Aleksius	26.07.1912	88.a.
Aleksander Sild	19.07.1914	86.a.
Alide Raba	13.07.1915	85.a.
Anni Männik	31.07.1916	84.a.
Linda Luhäär	18.07.1918	82.a.
Leida Ira	18.07.1919	81.a.
Hilda-Maria Lindla	31.07.1920	80.a.
Milania Kolomets	11.07.1925	75.a.
Raimond Jürgen	03.07.1930	70.a.
Elfriede Paimla	15.07.1930	70.a.
Elvi Heinamaa	15.07.1935	65.a.
Helve Andres	26.07.1940	60.a.
Ants Järvik	07.07.1945	55.a.
Silvia Peips	22.07.1945	55.a.
Hans Vingisaar	02.07.1950	50.a.
Vello Leiten	08.07.1950	50.a.
Heino Ventsel	17.07.1950	50.a.
Aili Simuste	21.07.1950	50.a.

Olustvere vallas:

Astrid Päeva	03.juuli 1930	70.a.
Maie Riik	03.juuli 1913	87.a.
Helmi Saluste	05.juuli 1905	95.a.
Olga Koppel	10. juuli 1915	85.a.
Maria Pettinen	12. juuli 1940	60.a.
Leida Kimmel	15. juuli 1916	84.a.
Kalju Paas	22. juuli 1940	60.a.
Ülo Rebane	26. juuli 1925	75.a.
Eina Luup	28. juuli 1930	70.a.
Maimu Krigul	31. juuli 1915	85.a.

Mälestame

SUURE-JAANI VALLAS

Magdaleena Tomson
27.12.1905 - 01.06.2000
Endel Talviste
24.06.1924 - 01.06.2000
Alma Raiesmaa
06.04.1914 - 10.06.2000
Linda Pöder
05.12.1921 - 17.06.2000
Ivan Šaluhhin
08.07.1950 - 02.07.2000

OLUSTVERE VALLAS:

Andrus Lebedev
10.05.1961.a. - 21.06.2000.a.
Helmi Aua
01.09.1919.a. - 27.06.2000.a.

SINULE!

13. juuli kell 19.00
17. juulil

22. juulil kell 13.00
28. juulil kell 19.00
5. augustil kell 10.00

29. juulil
5. augustil

Rein Rannap Suure-Jaani järve ääres.
toimub rannapäev Pärnus. Osavõtuks registreeruda
telefonidel 79 319, 58 606
Aimla küla 450. aastapäev
Etendus Jorh Adriel Kiire pulml!
Külade kultuuri- ja spordipäev Kuhjaveere külaplatsil.
Nukuteater. Loterii. Üllatused. Puhvetid. Öhtul simman.
Külalised sõprusvaldadest Soomest ja Saarest.
Kabala laulupidu.
Järvepidu Suure-Jaanis.

Politseikonstaablite telefoninumbrid

1. Olustvere vald Armin Saarits 252 76 536
2. Suure-Jaani linn ja vald,
Vastemõisa vald Enn Türk 252 98 353
3. Võhma linn, Kõo vald
Riho Rei 252 84 186
4. Kolga-Jaani vald
Arvi Sarjas 252 05 587

Suure-Jaani Politseijaoskond
Kõleri t 5 (tööpäeviti) 243 72 006

Viljandi politseikorräpidaja 110
(ööpäevaringelt ka tavatelefonilt)

TEATED

Kõigile peredele!

Kutsun üles kirja panema oma pere lugu. See võib olla anonüümne ja kirjutatud ühe pereliikme seisukohalt. Nende lugudega saame anda oma panuse EESTI PERE LUGUDE kogule motoga: traditsioon elab meis, sinus ja minus, nii et tõuseks esile elutarkuse pagas, mille üle uhkust tunda, mõtiskleda ja eeskujuga võtta. Leole, pk. 35

Ära anda saksa lambakoera töupaberiteta isased kutsikad. Müüa 4-toaline korter Suure-Jaanis esimesel korrusel, mis on sobiv ka ametiruumideks. Samas ostan laste viiuli. Mobiil 25104206 või tel. 71 580

Metsaraie, väljavedu, transport ja kokkuost. Mobiil 250 914 77

Müüa 1/2 maja Suure-Jaanis. Teateid saab Pärnu tn. 22. Tel 71 967

Suure-Jaani Linnavalikogu kehtestas oma 29. juuni 2000 otsusega nr 11 Suure-Jaani linnas Tallinna tn 11 (kvartal nr 33 krunt nr 2) detailplaneeringu.

Suure-Jaani Linnavalitsuse ametnike puhkused:

Linnapea Mihkel Jürisson 10. juuli - 31. juuli
Abilinnapea Peedu Voormansik 10. juuli - 18. august
Linnasekretär Veronika Ringo 10. juuli - 21. august
Sotsiaalnounik Aave Toomsalu 26. juuni - 14. juuli ja 24. juuli - 17. august
Majandusnounik Ene Pindsoo 10. juuli - 20. august
Pearaamatupidaja Kersti Bernhardt 17. juuli - 28. juuli

Tänuavaldused

Olustvere segakoori "Lehola" dirigent Agnes Kurg kirjutas oma tütre Juuli lasteaia lõpetamise puhul Olustvere lasteaia lõpulaulu. Täname teda selle laulu eest! Lasteaia õpetajad Tiina Alles ja Ly Teder ning õpetaja abi Malle Seero.

Sürgavere lasteaia "Vembu" juhataja Malle Kukkk tänab AS Eerungit, kes on aidanud korraldada lõpetajate väljasõite, samuti lastevanemate hoolekogu, kes on sellel aastal abiks olnud.

LEOLE

Kolme omavalitsuse infoleht ilmub kord kuus.
E-mail Leole@vald.s-jaani.ee
Reklaam (243) 55 431

Reklaamkuulutuse hind:
firmal 150.- kr.,
eraisikul 15.- kr.
Teie reklaam ilmub järgmises lehes kui toote selle meile enne 04. kuupäeva.

Toimetaja: Tiit Jüriado
Suure-Jaani jsk,
tel. kodus (243) 71 580
E-mail: Tiit.Juriado@mail.ee

Toimetaja-abi fotograaf:
Jaanus Siim
tel. kodus (243) 71 601
mob. (8) 251 78 704
E-mail: Jaanus.Siim.002@mail.ee

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Lii Rennit
tel. (243) 71 145
faks. (243) 71 271
E-mail: lii@lv.s-jaani.ee

Suur-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve
tel. (243) 55 431
faks. (243) 55 439
E-mail: mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets
tel. (243) 74 266
faks. (243) 74 389
E-mail: olustverevv@alex.vil.ee

Suure-Jaani Gümnaasium
Reeda Sadam
tel. (243) 71 130
faks. (243) 72 050
mob. 252 02 343
E-mail: reeda@sjg.edu.ee